

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1734-07-17)

Citation: Rantzau, Christian: "BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1734-07-17)", i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 44. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000016.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christianiad. 17de Julij 1734.

Veledle og Velbr., Hoytærede hr. Iustice-Raad!

Dersom mand alletiider gjorde i Verden, hvad mand helst vilde, blev hr Iustitz-Raad tiere distrahered ved mine Breve, og ieg havde ei ladet hands meged ærede af I2te Iunii saa længe ubesvared, da ieg finder hr. Iustitz-Raads Breve at være mig een stoor Fornøyelse.

Dend gode Spydebjergs Ulycke ¹ bliver med Guds Hielp og ved Kongens Naade nocksom at forvinde; i diße Dage har ieg indsendt mit Vidétur for denne hiemsøgte Stad. Mens dend gode Plélo, forsickrer jeg, glemmer jeg aldrig, da ieg havde særdeeles Venskab, Estime og Consideration for Ham, det ieg beder HEr Iustitz-Raad at siige Hender med min Condoleance, saa snart hun kand taale at høre om de Ting ²; ieg skulde Sielf skrive Hender til, mens det var kunds til ingen Nytte paa nye at rippe henders Saar. Det Skrift om Mahle-strømmen bliver venteligen nu inter derelicta, da der er kommen saa meged sært og bedrøveligt imellem; formodentl. bliver Ambassadricen vel ei lengere gammel hos os. Det har dog væred mig een liden Trøst at høre, det dend Sal. Mand herfor har havd Ordre, som ieg dog aldrig burde eller kunde tvivle paa, skiønt mand forsickrede ney, der dog havde væred altfor galt og alt for ulyckeligt; mand forsickrer, Encken har faaed een considerable Pension og et Regiment for Sin Søn. Ieg har altid sluttet, det var for, de bonne grace, at see ham rappelléred: Hands Stald-Brødre ere i mine Tancker i verre Fordømmelse, da, om mand skal troe Aviserne, de vel bliver Musco- viterne til Deel; der er noged skiult i alt dette, da Frantzosen har væred saa koldsindig og saa luncken ved denne Undsetning, skiønt, som Avisen atter siiger, der gøres stoor Larm om, hvorføre Monsr du Gué Trouin ei alt er segled eller ei segler, mens Franckrige har naaed sit Oyemeed, sigted til Pohlen og rammed Tydskland og Italien ³.

Dend Guld Penge eller Bractea ⁴ er bedre i Deres hænder end i mine, der aldrig har gjort mig mindste Tancker om l'Arabe Kiouphique; dend skal gjerne være til Deres Tieniste hvad enten De nu Sielf vil under Deres eller s. 45 under mit Navn offerére Hands Mayt dend til Kunst-Kammered, om dend meriterer der at have Pladtz. Den Iern-Seng af 6 Alen (ieg taler efter andres Mund og altsaa obiter & breviter) skal ieg til Punct og Pricke erkynndige mig om og fornøye HEr Iustitz-Raads Curiosität ¹. Til visse har ieg hørt tale om det nye Guld Horn og faaer Vi ventelig vel een fuldstændig Beskrivelse deraf ². Ieg har her een gammel Kaarde Klinge med Caractéer paa, ingen kand læse mig ³; Klingen kand lige saa lidet som Sengen blive sendt i Brevet, hvorføre ieg vil see, om de accurat kand afcopiére mig Skriften og foye her- hos; Gud hielpe vel alle jalouse Mænd, da her saa meged spørges med Horn rundt omkring Tundern; det er dog een Trøst, at det er Guld horn. De smucke Skrifter af de Svenskes, HEr Iustitz-Raad nævner mig, har ieg nu Leilighed at lade komme ved Vores Geh. R. Sehested fra Stockholm ⁴; ieg har i disse Dage faaed hiem l'Histoire des Provinces Unies par Mr le Clerc in Folio 3 Tom. med Medaillerne, som er et deyligt Verck, og een Histoire des Papes in 4to, som siufnes meged u-passionnért og vel skreven; jeg har Doctor Swifts l'Art de mediter sur la Garderobbe henne at hefte, saa ieg ei endnu kand siige noged derom, mens Authors Navn og Titulen har determinéred mig til at lade dend komme. Endnu har Vi inted hørt siden til HEr Cancellie- Raad Raskes universelle Løfter, og det er een Fordeel for Hannem, da des- midlertiid een hver kand fatte saa stoor Opinion derom, som ham Sielf lyster; mig har hand uforskyldt gjort dend Ære at bombardére med indsluttede Di- stichum ⁵ over eet, det ieg Sielv skal siige, vel deiligt og mageligt huus, ieg har sadt paa Kongens Ladegaardsøe af Bielcke Bygning; mens kunde ieg flytte det med, begierte ieg aldrig at være prægtigere eller bedre logéred; een stoor Daarlighed vil ieg gjerne gestaa, mens endda bedre at bygge op end at bryde ned og lade falde ned, som fleere gjør i Verden, og med aldt det svare Arbeyde, Fortred og Møye, jeg har dagligen, var ieg verre end een Byddel mod mig Sielv, dersom ieg icke gjorde mig Sielv i det ringeste nogen For- nøyelse, det min Helbred og trænger saa hart til, da dend paa nogen Tiid ei haver væred dend samme som før. Jeg har siden ei mindste hørt til de projec- térede Medailler over Kongens Komme her til Landet og til Kongsbiereg, veed altsaa ei, om de ere blevne slagne eller om nogen Forandring derudj er skeed; det ieg til viße veed, og hvorudi ingen Forandring er, er, det ieg oprigtigen med al Ergivenhed og redebond Tienistferdighed stedse forbliver hoytærede HEr Iustitz-Raads

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau ⁶.

s. 46P. S. Biskop Hagerup har tilstilled mig Copie af et Rescript, Kong F 2 har ladet gaa A0 1580 til Mester Hans Mogenßen Super Intendent over Tronhiems Stift, hvorudi Bogen kaldet Opus Concordiæ forbydes udi disse Riiger at indføres ¹, ellers følger her indsluttet nogle smaa Curiositæter, samme Biskop mig haver meddeelt.

Dend kiendeligste Antiquität, som nu er i Tronhiems Domkircke.

Sogne-Præstens Skrifte-Stoel er af Haardeste Ege Træ med sterck Poleer Forgylding. Paa Rygstycked sees maled og forgyldt 3 Personer, dend mellemste i Kongel. Positur, oven over Hands Hoved læses end: S. OLAVS; ved dend høyre Side een i Bispelig habit, over hvis Hoved læses: S. AVGV- STINVS; ved dend venstre Side een udi Stridsmands habit, over Hands Hoved læses: S. HALVARDVS.

Denne St. Augustinus er dend samme, som af Hvitfeld udi Bispe Krø- nicken kaldes Osterius electus — 1160. Hvilcked kand beviises deraf, at udi een af Dom Kirckens Capeller, som nu til Begravelser er indretted, der findes end omkring Veggene udi Steen disse Bogstaver at læse;

ALTARE HOC DEDICATVM EST AB AVGVSTINO
ARCHI-EPISCOPO ANNO PRIMO EPISCOPATVS EIVS
AD LAVDEM DÑI NRI IHV Xp̄i IN HONOREM STI
IOHANNIS BAPTISTÆ ET STC [sic] VINCENTII MRIS
ET ST SILVESTRI A° AB INCARNATIONS DÑI
MCLX SEXTO CALENDAS DECEMBRIVM.

Det siufnes og, at dette Capell er det sidste, som paa Dom Kircken har været bygt, saa at udi denne Ercke Biskops Tiid kand conjectureres, at dends Bygning har været i sin Fuldkommenhed. Dend samme Augustini Nafn findes desforuden paa een Kircke i Stifted, Inderøens Hoved Kircke, hvor der i Steen muuren over Choers Døren inde i Kircken læses disse Ord:

A° MCCXXXIV BLEV DENNE KIRCKE WIIGD OG
BESKIKKET TIL EEN SOGNE KIRCKE AV AVGVSTINO
ARCHI EPISCOPO PAA LINDEROEN.

Hvoraf sluttes, at denne samme Steen Kircke er vel dend ældste nest Dom Kircken.

Fleere Inscriptioner haver ieg icke kundet finde enten udi Dom Kircken eller andre Kircker her i Stifted²).